

Raadsvoorstel

Opsteller

Berentsen, Rob

Vergadering van

10 oktober 2023

Kenmerk

Z/22/050952 / D/23/105596

Portefeuillehouder

Victor Molkenboer

Portefeuille

Openbare Orde en Veiligheid

Onderwerp

Raadsvoorstel IVP

Samenvatting

Als gemeente Woerden streven wij naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Hiervoor is een integrale aanpak met onze (veiligheids)partners van groot belang. Het vergt goede communicatie en samenwerking waarbij duidelijke kaders van belang zijn voor het gemeentelijk handelen en de verwachte inspanningen van de betrokken partners. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit uit zich onder andere in de afspraak dat we elke vier jaar een Integraal Veiligheidsplan (IVP) opleveren, waarin we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we gaan samenwerken aan een veilig en leefbaar Woerden en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar.

In de komende beleidsperiode zetten we in op het verbeteren van de veiligheid van de leefomgeving. Het zwaartepunt van de inzet komt te liggen op ondermijning en op het realiseren van de verbinding op de prioriteiten zorg en veiligheid en Schilderskwartier.

Gevraagd besluit

1. Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 vast te stellen.
2. Een structureel bedrag van € 153.000 beschikbaar te stellen ter uitvoering van het IVP. Dit bedrag zal via het uitvoeringsprogramma worden verdeeld over de prioriteiten ondermijning, zorg en veiligheid en Schilderskwartier. Dit bedrag is reeds verwerkt in de begroting.

Inleiding

Als gemeente Woerden streven wij naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Hiervoor is een integrale aanpak met onze (veiligheids)partners van groot belang. Het vergt goede communicatie en samenwerking waarbij duidelijke kaders van belang zijn voor het gemeentelijk handelen en de verwachte inspanningen van de betrokken partners. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit uit zich onder andere in de afspraak dat we elke vier jaar een Integraal Veiligheidsplan (IVP) opleveren, waarin we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we gaan samenwerken aan een veilig en leefbaar Woerden en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar. Er zijn in samenspraak met de raad vier prioriteiten vastgesteld: ondermijning, zorg en veiligheid, cybercriminaliteit en een wijkaanpak in het Schilderskwartier.

Per prioriteit is een aantal scenario's uitgewerkt zodat inzichtelijk wordt welke ambitieniveaus mogelijk zijn en wat de daarbij behorende benodigde middelen zijn. Voorstel was om te kiezen voor scenario 'optimaal' voor de prioriteit

ondermijning en voor scenario 'basis' voor de prioriteiten cyberveiligheid, zorg en veiligheid en Schilderskwartier. De daarmee gemoeide aanvullende kosten bedragen €357.000. Om de raad in staat te stellen een integrale afweging te maken is dit voorstel op de politieke avond d.d. 29 juni 2023 in samenhang met de kadernota 2024 besproken. De bij de voorgestelde scenario's horende budgetten zijn die avond opgenomen in de vastgestelde kadernota.

Het voorstel is echter opnieuw in het college d.d. 12 september 2023 besproken waarbij in het licht van een sluitende begroting is besloten om het aangevraagde structurele budget te verlagen naar € 96.000. Hierbij zou het zwaartepunt van de inzet te liggen op ondermijning en op het realiseren van de verbinding tussen de prioriteiten zorg en veiligheid en Schilderskwartier (via inzet op het project vrouwenambassadeurs en het aanstellen van een veiligheidsregisseur Schilderskwartier). In de raadsvergadering d.d. 9 november 2023 is het budget via een amendement echter met aanvullend €57.000 verhoogd. Dit bedrag komt ten goede van de prioriteit ondermijning, zodat voor deze prioriteit het scenario 'basis' aangehouden kan worden.

Het verlagen van het aanvullende budget van €357.000 naar €153.000 heeft uiteraard gevolgen voor het ambitieniveau van het IVP. De in het IVP voorgestelde prioriteiten blijven bestaan en zullen elk jaar via de nog op te stellen uitvoeringsprogramma's worden vertaald naar concrete doelstellingen. Deze doelstellingen zullen echter minder ambitieus zijn dan eerder geadviseerd d.m.v. de scenario's. In praktijk houdt het in dat, met uitzondering van de prioriteit ondermijning, een middenweg wordt gezocht tussen de scenario's 'huidig' en 'basis'.

Participatieproces

Het IVP is tot stand gekomen met sessies met onze ketenpartners, namelijk politie, boa's, Halt, jongerenwerk, sociaal domein. Daarna is uw raad betrokken tijdens de informatieavond IVP op 9 februari 2023. De uitkomsten van deze sessie zijn aan uw raad teruggekoppeld. Samengevat zijn de conclusies van de informatieavond:

1. Ondermijning moet prioriteit hebben. Denk hierbij aan de gevaren en overlast van drugsproductie en -criminaliteit, een oneerlijk ondernemersklimaat door de aanwezigheid van malafide ondernemers, mensenhandel en de aantasting van onze lokale democratie en rechtsorde. Belangrijke thema's daarbij zijn jeugd(criminaliteit), drugs en witwassen. We moeten als organisatie in staat blijven om voldoende signalen in beeld te brengen en op te pakken, om zo samen met onze veiligheidspartners de reële dreiging(en) van ondermijning te voorkomen en het hoofd te kunnen bieden. De aanwezigen deden hierbij de oproep om bij de definitieve vaststelling van het nieuwe IVP met een gericht investeringsvoorstel te komen voor het thema ondermijning.
2. Het gezin en een veilige leefomgeving staan centraal bij het thema Zorg en Veiligheid. Jongeren plegen steeds vaker zware criminaliteit op jongere leeftijd. Het zwaartepunt moet komen te liggen op het voorkomen / verminderen van overlast omdat dit effect heeft op de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Daarbij is aangegeven dat preventie belangrijk is, waarbij focus moet komen op het inspelen op trends. Het voorkomen kost uiteindelijk minder capaciteit en biedt een betere toekomst voor de jeugd. Het verder uitbouwen van vroegsignalering, betrekken van ouders, zicht op personen met verward gedrag zijn gewenst. Handhaving moet daar ingezet worden waar het zinvol is en meerwaarde biedt.
3. Cybercrime en digitale veiligheid is als prioriteit genoemd. Steeds meer inwoners en ondernemers krijgen te maken met de gevolgen van online fraude en oplichting. Met name lokale bewustwording bij kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, laaggeletterden en jongeren verdient aandacht.
4. Wijkaanpak Schilderskwartier. In het Schilderskwartier is veel overlast. Met een integrale aanpak vanuit politie, welzijnswerk, Casas Wonen, inwoners gericht op preventie en handhaving en de aanpak van de fysieke omgeving is winst te behalen. We zetten daarom in op het ontwikkelen van een integrale wijkaanpak, die we ook in andere gebieden waar overlast is of ontstaat kunnen toepassen.

Naast deze prioriteiten blijft het team Openbare orde en veiligheid (OOV) zich bezig houden met de jeugdaanpak, persoonsgerichte aanpak, mensenhandel, crisissen, bevolkingszorg en ondermijning. Dit doen we al samen met onze ketenpartners.

Aan het einde van de informatieavond zijn deelnemers gevraagd welke van de gepresenteerde prioriteiten in hun ogen het belangrijkste is voor de komende jaren. Elke deelnemer kon drie stemmen uitbrengen (belangrijkst, belangrijk en gemiddeld belangrijk) en deze over de verschillende prioriteiten verdelen. Dit heeft geresulteerd in het stemmenoverzicht hieronder.

De hoogste prioriteit is het vaakst gegeven aan Ondermijning, op de voet gevolgd door Zorg en Veiligheid. Kijkend naar prioriteit 1 en 2 samen, dan scoort Zorg en Veiligheid het hoogst, daarna volgt Ondermijning. Cybercrime en de Wijkaanpak worden nagenoeg gelijk beoordeeld als het gaat om de prioriteit die het zou moeten krijgen.

Er zijn, buiten de voorgestelde vier prioriteiten, geen andere thema's genoemd in de sessie genoemd die prioriteit zouden moeten krijgen in het IVP.

Thema	Prioriteit 1 = belangrijkst 2 = belangrijk 3 = gemiddeld belangrijk
Ondermijning	8x belangrijkst 3x belangrijk 4x gemiddeld belangrijk
Zorg en veiligheid	7x belangrijkst 5x belangrijk 3x gemiddeld belangrijk
Cybercrime en digitale veiligheid	2x belangrijkst 5x belangrijk 5x gemiddeld belangrijk
Wijkaanpak Schilderskwartier	1x belangrijkst 4x belangrijk 6x gemiddeld belangrijk

Tijdens de Politieke Avond d.d. 22 juli 2023 is daarnaast nog gevraagd om meer aandacht te besteden aan inclusie. Burgemeester Molkenboer heeft daarop toegezegd om in het voorwoord van het IVP 2023-2026 alsnog aandacht aan dit onderwerp te besteden. Deze wijziging is meegenomen in de definitieve versie van het IVP.

Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers, (veiligheids)partners en maatschappelijke organisaties werken integraal samen aan een gemeente waar het op sociaal én fysiek vlak veilig is en iedereen zich veilig voelt. Om veiligheid en een veilig gevoel te bereiken werken we de komende jaren samen verder aan een samenleving die:

- Weerbaar is tegen en alert is op onveilige situaties en criminele invloeden;
- In staat is doelgericht en adequaat op onveiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken te reageren, ook in geval van nood- of crisissituaties;
- Met elkaar in verbinding staat, signalen met elkaar deelt en samenwerkt aan de best mogelijke oplossing voor de betreffende problematiek;
- Aandacht heeft voor en perspectief biedt aan (on)veiligheid en leefbaarheid van kwetsbare groepen en personen.

Wat gaan we daarvoor doen

Zoals hierboven aangegeven zetten we de komende vier jaar in op vier verschillende prioriteiten. Daarnaast continueren we de activiteiten die nu goed lopen, zoals de persoonsgerichte aanpak op personen met een crimineel verleden, de aanpak van jeugdoverlast, de aanpak van drugspanden en mensenhandel. We blijven inzetten op het verminderen van High Impact Crimes en veelvoorkomende criminaliteit. Daarnaast zorgen we voor een crisisorganisatie die adequaat kan optreden bij rampen en calamiteiten. We onderhouden de contacten met de Veiligheidsregio Utrecht.

Daarnaast is het nodig om te investeren in preventie en vroegsignalering van jongeren die dreigen het criminele pad op te gaan en personen die dreigen te radicaliseren. Dit doen we door projecten op te zetten als vrouwenambassadeurs, aanpak van jonge aanwas en schoolpleinen, bewustwordingscampagnes gericht op cybercriminaliteit en een wijkaanpak gericht op het verminderen van overlast en het bevorderen van een veilige leefomgeving. Om zicht te krijgen en te behouden op ondermijningsgerelateerde activiteiten, personen en bedrijven zetten we in op preventieve controles. Het moet voor criminelen minder aantrekkelijk worden om zich te vestigen in Woerden en/of in onze gemeente criminele activiteiten te ontplooiën.

Argumenten

1.1 Het vorige IVP is afgelopen

Het IVP 2019-2022 is afgerond. Er is behoefte aan nieuw beleid gebaseerd op recente ontwikkelingen op het gebied van de veilige leefomgeving

1.2 De aard van de criminaliteit wijzigt

Waar voorheen de criminaliteit voornamelijk bestond uit diefstallen van fietsen, van/vanuit auto's en woninginbraken, zien we dat dit daalt en de cijfers van ondermijning en cybercrime toenemen. Dit vraagt aandacht van de gemeente en een nieuwe aanpak.

1.3 Belang en urgentie van de gestelde prioriteiten

1. *Ondermijning*

Belangrijke thema's bij de aanpak van ondermijning zijn jeugd (criminaliteit), drugs en witwassen. Hiervoor investeren we op 5 preventieve controles per jaar.

2. *Zorg en veiligheid*

Jongeren plegen steeds vaker zware criminaliteit op jongere leeftijd. We zien toenemende problematiek bij de aanwas van jonge criminelen, radicalisering en overlast op schoolpleinen. We willen extra inzetten op preventie en vroegsignalering, door het betrekken van vrouwenambassadeurs en een gerichte aanpak op jonge aanwas.

3. *Cybercrime en digitale veiligheid*

Steeds meer inwoners en ondernemers krijgen te maken met de gevolgen van online fraude en oplichting. Op lokaal niveau is de aanpak gericht op het weerbaarder maken van kwetsbare doelgroepen, zoals laaggeletterden, ouderen en jongeren. De aanpak is vooral gericht op communicatie, zoals specifieke acties en bijeenkomsten.

4. *Wijkaanpak Schilderswijk*

In het Schilderskwartier is veel overlast. We zien graag een integrale wijkaanpak ontstaan, waarbij ingezet wordt op verbinding en het oplossen van kleine ergernissen in de wijk. Dat kan laagdrempelig (basis) en projectmatig vormgegeven worden. Bij een projectmatige aanpak ontwikkelen we een blauwdruk, die ook in andere wijken te gebruiken is.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Een stevige aanpak van criminaliteit kost geld

De aanpak van ondermijning, cybercriminaliteit en de wijkgerichte aanpak vraagt om een afgestemde aanpak, waarbij de pakkans vergroot wordt en criminele activiteiten worden ontmoedigd. Daarnaast is investeren in kwetsbare groepen nodig, zoals in ouderen en jongeren om hen weerbaarder te maken. Deze aanpak kost geld.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Zoals in de inleiding aangegeven zijn de financiële consequenties van het IVP t.o.v. de kadernota 2024, waar een bedrag van €357.000 werd genoemd, teruggebracht naar €153.000. Dit bedrag is reeds verwerkt in de begroting.

Communicatie

N.v.t.

Vervolgproces

Na het vaststellen van het IVP door uw raad starten we met de uitvoering van de door u vastgestelde prioriteiten. Voorafgaand aan elk kalenderjaar stellen we een uitvoeringsprogramma op dat we voorleggen aan het college van B&W. Elk jaar rapporteren we over de voortgang via de reguliere planning- en controlcyclus.

Bevoegdheid raad

Volgens artikel 38b van de Politiewet stelt de gemeenteraad minimaal eens per vier jaar de prioriteiten/doelen vast die de gemeente nastreeft op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Middels het IVP wordt hier invulling aan gegeven.

Bijlagen

1. Integraal veiligheidsplan 2023-2026 (D/23/106673)
 2. Scenario's prioriteiten IVP 2023-2026 en financiële consequenties (D/23106480)
 3. Raadsbesluit IVP 2023-2026 (D/23/106530)
-